

Pracovná skupina pre mlieko, 7. februára 2022

Predseda Thierry Roquefeuil (FR).

Okrúhly stôl o situácii na trhu s mliekom

IT reprezentant referoval o výraznom náraste produkčných nákladov poľnohospodárov, rastú aj náklady na balenie a prepravu. Produkcia mlieka medziročne rastie o 3 %, problémom je inflácia, na spotrebiteľov dopadajú vysoké životné náklady.

AT reprezentant referoval o pozitívnych medzinárodných trendoch, avšak inflácia spomaľuje maloobchodnú sieť. Ceny rástli vzhľadom k vyšším produkčným nákladom, pre poľnohospodárov je zložitá zostať profitabilnými. Aktuálna cena mlieka 40-41 c/l.

SE reprezentantka referovala o pozitívnom vývoji cien, aktuálne 41 c/kg, výrazne rastú produkčné náklady.

PL reprezentantka informovala o implementácii mechanizmu PL vládou na pomoc producentom pri vysokej inflácii. Produkčné náklady sú veľmi vysoké pre producentov aj spracovateľov, efekt inflácie pociťujú aj spotrebiteľia. Pozitívne je, že zatiaľ nedošlo k poklesu spotreby mlieka. Ceny sú na úrovni 40 c/l.

IE reprezentantka referovala o pozitívnej situácii na medzinárodných trhoch. Produkčné náklady sú vysoké, aktuálne ceny sú 40 c/l.

FI reprezentant tiež referoval o vysokých nákladoch, vlani došlo k poklesu mliečnych fariem o 8 %, tento rok očakávajú mierny pokles produkcie mlieka.

BE reprezentant informoval, že tento rok očakávajú stabilnú produkciu, v decembri 2021 dosahovali ceny 47 c/l. Produkčné náklady tiež rastú.

DK reprezentant referoval o miernom poklese produkcie mlieka v roku 2021, aktuálna cena je 42 c/kg. Výrazne rastú produkčné náklady, preto je vyvíjaný politický tlak na vládu, aby znížila dane na energie, bohužiaľ, vláda preferuje cieľenú podporu pre občanov s nízkym príjmom.

ES reprezentant referoval o podobnej situácii, hlavnými problémami sú nedostatočný nárast kvality a obsahu bielkovín. Produkčné náklady sú vysoké, aj na krmivá a mzdové náklady. Ďalšie ťažkosti spôsobuje sucho. V ES je patrný klesajúci trend počtu aktívne produkujúcich farmárov, ceny pre nich nie sú motivačné. S infláciou sa potýkajú aj spotrebiteľia, zvýšené náklady treba spravodlivo rozložiť v dodávateľskom reťazci.

SK reprezentantka referovala o poklese počtu dojníc v roku 2021 o takmer 4 % a o poklese produkcie o 1 %. Počas posledných mesiacov cena mierne rastie (35,47 c/l), produkčné náklady však vzrástli tiež - až o 20 %, a rastú rýchlejšie než výkupné ceny. Poľnohospodári aktuálne čelia veľkým stratám, problémom je pandémia, ale aj nedostatok pracovných síl. Pokiaľ sa situácia nezlepší, možno očakávať ďalší výrazný pokles počtu dojníc aj produkcie mlieka.

DE reprezentant rovnako referoval o náraste produkčných nákladov (aktuálne o 40 % vyššie ako pred pár mesiacmi), cena mlieka dosahovala v januári 2022 42 c/kg. Problémom sú aj nové environmentálne požiadavky a požiadavky na dobré životné podmienky zvierat. Upozornil na novú vládu s ministrom poľnohospodárstva zo strany Zelených.

UK reprezentantka referovala o pozitívnych cenách, ale vysoké produkčné náklady viedli k zníženiu produkcie mlieka. Ceny padli na konci roka 2021 na 34 p/l, domáci dopyt sa vrátil na úroveň pred pandémiou.

IT reprezentantka referovala o pozitívnejšom vývoji cien, ale kvôli vysokým produkčným nákladom sú zisky poľnohospodárov nižšie. Vláda zaviedla opatrenie na zníženie nákladov pre spracovateľov.

GR reprezentant referoval o cene 45 c/l, produkčné náklady výrazne rastú ako v iných krajinách.

MT reprezentant referoval o náraste cien o 18,6 %, produkčné náklady však rastú (už o 22 %), produkcia mlieka poklesla o 6, 27 %.

LT reprezentant referoval o rekordne vysokej cene mlieka v decembri 2021 (42,7 c/l), súčasne sú však extrémne vysoké ceny elektriny, pohonných hmôt a krmív.

EE reprezentantka referovala o podobných trendoch ako v iných krajinách. Rok 2021 bol ukončený zvýšenou produkciou mlieka, bohužiaľ, celkový počet dojníc poklesol. K lepším cenám pomáha zmena orientácie spracovateľov na mlieko s vyšším obsahom bielkovín a tuku. Na odvetvie má naďalej veľmi negatívny dopad pandémie C-19 a nedostatok bielkovín na trhu.

HU reprezentant informoval o vysokých produkčných nákladoch, produkcia je na najvyššej úrovni produkcie za posledných 15 rokov. HU vláda sa rozhodla stanoviť limit na maloobchodné ceny 6 potravinárskych výrobkov (cukor, pšeničná múka, slnečnicový olej, bravčové stehno, kuracie prsia a mlieko s 2,8 % tuku s platnosťou od 1. 2. 2022. Ceny týchto výrobkov budú zmrazené na úrovni z 15. 10. 2021 kvôli rastúcim cenám potravín.

NL reprezentant referoval o priemernej cene mlieka 45 c/l, problémom je dostupnosť, ceny hnojív a nedostatok pracovných síl.

Vo FR je pri ekologickej produkcii patrný pokles cien bio mlieka, čo vyvoláva obavy a mladí uvažujú o odchode z odvetvia, pokiaľ sa situácia nezlepší.

Predseda júci zhrnul okrúhly stôl konštatovaním, že sektor čelí veľkým výzvam a ťažkostiam, najmä v kontexte vysokých nákladov na energie, hnojivá a krmivá.

EZD: F2F, politika dobrých životných podmienok zvierat

Sekretariát referoval o správe vyšetrovacieho výboru ANIT týkajúcej sa vykonávania nariadenia (ES) č. 1/2005 o ochrane zvierat počas prepravy. Správu v januári 2022 schválilo plenárne zasadnutie Parlamentu. Správa obsahuje niekoľko problematických prvkov. Sekretariát upozornil, že nejde o právne záväzný text, len o pozíciu Parlamentu, ale Komisia ju zohľadní pri príprave legislatívneho návrhu. Sekretariát preto vyzval členské organizácie na poskytnutie informácií ohľadom špecifických situácií v jednotlivých členských štátoch, údaje potom sekretariát využije pri rokovaníach s inštitúciami.

Diskusia:

ES reprezentant uviedol, že najmä požiadavka na zvýšenie veku, od ktorého by bolo možné mladé zvieratá prevážať, by znamenala kompletnú zmenu súčasného modelu fariem, pretože v ES veľa fariem nemá kapacity na chov zvierat až do veku 35 dní. Odporučil sledovať a kontaktovať Komisiu a europoslancov s tým, že tieto požiadavky sú nereálne.

IT reprezentant podporil ES kolegu, v IT je aktuálne veková hranica 11 dní. Pokiaľ by došlo

k navýšeniu na 28 alebo 35 dní, znamenalo by to strojnásobiť kapacitu na farmách, čo by muselo byť podporené finančne. Upozornil, že pokiaľ sú zaistené vhodné podmienky a doba prepravy nie je dlhá, sú schopné absolvovať ju zvieratá staré 15 dní. Podľa neho je potrebné žiadať predloženie vedecky podloženého argumentu na túto zmenu.

IE reprezentant podporil prehlásenie IT reprezentanta, odporučil Komisiu upozorniť na veľmi vysoké dodatočné náklady.

DE reprezentant v rozpore s ES zástupcom uviedol, že na farmách takáto prevádzka možná je, v DE nastane od roku 2023 zmena minimálneho veku zvierat na prepravu zo 14 na 28 dní. DE bude priekopníkom v EÚ.

FI reprezentant za najkritickejšie odporúčanie výboru ANIT označil definíciu odstaveného teľaťa a teľaťa na mliečnej výžive. Podľa FI reprezentanta treba zaručiť, že aj teľatá na mliečnej výžive bude možné prepravovať. Z ďalších odporúčaní kritizoval požiadavku na povolenie prepravy iba v prípade, že sa predpokladá teplota medzi 5 °C – 30 °C počas celej doby jazdy.

DK reprezentant uviedol, že z pohľadu DK je možné akceptovať navýšenie minimálneho veku zvierat.

Predseda júci na záver označil za zásadné ekonomické dopady na chovateľov, je preto nevyhnutné, aby Komisia zohľadnila ekonomické aspekty všetkých krajín. Upozornil aj na vysoké ambície v DE.

Aktuálny stav SPP

Sekretariát uviedol, že ešte 5 štátov nepredložilo plány SPP (BE, BG, SK, RO a DE). Pri RO a DE je dôvodom oneskorenia zmena vlád po nedávnych voľbách. Komisia vytvorila webstránku s odkazmi na predložené NSP (aktuálne ich je tam 18). Komisia po analýze plánov zašle štátom oficiálny hodnotiaci list, všetky listy budú verejné. Očakáva sa, že členské štáty budú mať na reakciu 2 mesiace. Výbor AGRI túto tému špecificky prejednával 2. 2. 2022, ale zástupca DG AGRI počas zasadnutia nešpecifikoval dátum, kedy by mali byť plány schválené – podľa sekretariátu to ukazuje nedostatočný rešpekt poľnohospodárskej komunity. Sekretariát C-C teraz vykonáva analýzu navrhovaných opatrení v oboch pilieroch v predložených NSP.

Sekretariát ďalej referoval o pokračujúcom procese prípravy sekundárnej legislatívy Komisie, sekretariát tieto vykonávacie a delegované nariadenia priebežne zverejňuje na portáli AgriInfo.

Diskusia:

BE reprezentant doplnil informáciu o prebiehajúcej verejnej konzultácii k flámskemu strategickému plánu SPP až do 14. 3. 2022.

FI reprezentant referoval o aktuálnej situácii z konca minulého roka, kde systém podpôr pre odvetvie chovu dobytku v rámci VCS musel byť vládou na rok 2022 na popud Komisie úplne zmenený, a to bez poskytnutia akéhokoľvek času na prispôbenie sa.

Informácie o medzinárodnom obchode

Sekretariát informoval o zaslaní dotazníka ohľadom situácie na trhu všetkým pracovným skupinám C-C, informácie budú využité v skupine POCC/CCC a na prípravu prezidií.

UK: Sekretariát C-C monitoruje dopady vykonávania dohody na jednotlivé odvetvia a takisto sleduje obchodné dohody medzi UK a tretími krajinami. Rokovania o Protokole o Írsku a Severnom Írsku sa ešte stále neskončili.

Nový Zéland: Ďalšie kolo rokovaní prebehne v marci.

Rôzne

Sekretariát referoval o kódexe pre zodpovedné podnikateľské a marketingové postupy, ktorý Komisia avizovala už v stratégii F2F. Kódex obsahuje 2 časti – Prvá časť je určená pre európske asociácie, tú podpísali aj C-C. Druhá časť kódexu sa týka konkrétnych spoločností, ktoré sa podpisom zaväzujú k plneniu konkrétnych cieľov. Táto časť zahŕňa aj monitorovanie ich dosiahnutého pokroku. Sekretariát C-C vyzval na poskytnutie informácií, ako sa spoločnosti stavajú k podpisu druhej časti kódexu.